

K 30. výročí prvních svobodných voleb po listopadu 1989 připravil Ústav pro studium totalitních režimů výstavu Otazníky nad naší svobodou. Za spolupráce regionálního muzea a města Vysoké Mýto se výstava po Praze a Nymburku představuje také na náměstí Přemysla Otakara II ve Vysokém Mýtě. Třináct známých osobností na výstavě promlouvá na téma svoboda – mnohdy nečekaně, kriticky nebo provokativně. Mezi jinými prezident Václav Havel, publicista Ivan Medek nebo písničkář Karel Kryl, ale také tehdejší ministr financí Václav Klaus.

[Reportáž o panelové výstavě na vysokomýtském náměstí](#)

„Při výročí pádu komunismu se obvykle zdůrazňuje euforie z toho, že už můžeme, co se dřív nesmělo. Ale k tomu se nechceme jednoduše přidávat. Doba před třiceti lety byla převratná i tím, že do veřejného prostoru začaly promlouvat osobnosti, které s všeobecnou euforií ne vždycky rezonovaly. Naopak, kladly důležité otázky, jaký význam má nově nabytá svoboda,“ říká jeden z autorů Václav Tollar.

Citáty na výstavních panelech pocházejí zejména z období krátce po listopadu 1989 a autoři je vybírali z dobového tisku, z článků či rozhovorů, ale pátrali i v dosud nezveřejněných dokumentech. Na výstavě se tak objevuje i deníkový záznam nedávno zesnulého filosofa

Ladislava Hejdánka už z 20. listopadu 1989. Filosof si v něm klade otázku, k čemu je nám vlastně pluralita názorů, jestliže půjde o pluralitu názorů hloupých, naivních, nedovzdělaných a nedomyšlených.

„Svobodu si dnes spojujeme především s tím, na co máme právo: říkat si, co chci, cestovat, kam chci, a podobně. Pokládáme svobodu za prostor pro volnou osobní seberealizaci. A pak se dívíme, jak se stírá rozdíl mezi lží a pravdou a jak lidská hloupost ztrácí jakékoli zábrany. Pokud se dál bude jenom vzývat svoboda, ztratíme kritéria, podle kterých se dá posoudit, co a proč vlastně děláme. Našli jsme výroky osobností, které jasně dokazují, že ještě před třiceti lety jsme taková kritéria měli,“ shrnuje spoluautor Jan Hron.

Foto Martin Štěpán, Regionální muzeum ve Vysokém Mýtko